

Jednostka rodzaju działalności w europejskiej statystyce krótkookresowej

1. Podstawy prawne

Wymogi prawne dotyczące stosowania **jednostki rodzaju działalności (JRD)** w europejskiej statystyce krótkookresowej regulują rozporządzenia dotyczące europejskiej statystyki gospodarczej (EBS):

- [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2019/2152](#) z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie europejskiej statystyki gospodarczej uchylające 10 aktów prawnych w dziedzinie statystyki gospodarczej,
- [Rozporządzenie Komisji \(UE\) 2020/1197](#) z dnia 30 lipca 2020 r. ustanawiające specyfikacje techniczne i ustalenia na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2152.

Na mocy powyższych aktów prawnych, jednostka rodzaju działalności wymagana jest we wszystkich obszarach objętych statystyką krótkookresową, tj. w przemyśle, budownictwie, handlu i usługach oraz dla większości zmiennych krótkookresowych (np. pracujący, godziny przepracowane, wynagrodzenia brutto, produkcja, obrót, ceny producenta).

Podstawą prawną wprowadzającą definicję jednostki rodzaju działalności (JRD) jest [Rozporządzenie Rady \(EWG\) 696/93](#) z dnia 15 marca 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Rozporządzenie to obejmuje również definicje innych jednostek statystycznych stosowanych w statystyce europejskiej, w tym m.in. definicję przedsiębiorstwa (ENT), która jest istotna pod kątem stosowania jednostki rodzaju działalności.

Praktycznym uzupełnieniem definicji jednostek statystycznych, obowiązujących na mocy rozporządzenia 696/93, jest dokument pt. [Notice of intention of the BSDG and DMES on the consistent implementation of Council Regulation \(EC\) No 696/93 on statistical units](#), opracowany w 2015 r. przez Grupę Zadaniową ds. jednostek statystycznych, powołaną przez Eurostat. Dokument ten zawiera zasady operacyjne oraz dodatkowe wyjaśnienia metodologiczne pomocne przy wyznaczaniu jednostek statystycznych wymaganych w europejskiej statystyce gospodarczej, w tym m.in. przedsiębiorstwa oraz JRD.

2. Podstawowe pojęcia oraz zasady operacyjne

Dla pełnego zrozumienia koncepcji **jednostki rodzaju działalności (JRD)**, niezbędne jest wyjaśnienie definicji **przedsiębiorstwa (ENT)** zawartej w rozporządzeniu 696/93.

Zgodnie z Rozporządzeniem 696/93 **przedsiębiorstwo** definiowane jest jako:

- pojedyncza jednostka prawna (ENT ≡ 1 LEU) lub najmniejsza kombinacja jednostek prawnych (ENT ≡ 2 i więcej LEU),
- jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia autonomii w podejmowaniu decyzji, szczególnie w zakresie alokacji bieżących zasobów,
- jednostka prowadząca jedną lub więcej działalności (podstawową i drugorzędną), w jednym lub więcej miejscach, zwykle również prowadząca działalność pomocniczą.

Kluczową kwestią dotyczącą wyodrębnienia przedsiębiorstwa jest ustalenie jego struktury pod względem liczby jednostek prawnych (LEU), które tworzą dane przedsiębiorstwo. Definicja zakłada, że przedsiębiorstwem może być pojedyncza jednostka prawna (ENT ≡ 1 LEU) lub najmniejsza kombinacja jednostek prawnych (ENT ≡ 2 i więcej LEU), które łącznie stanowią jednostkę organizacyjną posiadającą autonomię w podejmowaniu decyzji.

W praktyce pojedyncze jednostki prawne, które traktowane są jako jedno przedsiębiorstwo (ENT = 1 LEU), pod względem liczebności stanowią 99% całej populacji. Natomiast jednostki prawne, które należą do przedsiębiorstw składających się z dwóch i więcej jednostek prawnych (ENT = 2 i więcej LEU), stanowią jedynie 1% populacji, jednakże pod względem przychodów ze sprzedaży ich udział jest istotny i zwykle waha się w granicach 50-60%.

Struktura przedsiębiorstw składających się z dwóch i więcej jednostek prawnych ustalana jest w procesie profilowania¹ przedsiębiorstw.

Przy wyodrębnieniu jednostek rodzaju działalności w wyprofilowanych przedsiębiorstwach, istotną kwestią jest zidentyfikowanie w nich działalności pomocniczych (POM), które ze względu na swoją specyfikę nie mogą być traktowane jako JRD.

Zgodnie z Rozporządzeniem 696/93 **działalność pomocnicza** spełnia wszystkie poniższe warunki:

- służy tylko jednostce, do której się odnosi (usługi nie są sprzedawane na rynek);
- porównywalna działalność na podobną skalę realizowana jest w podobnych jednostkach produkcyjnych;
- wytwarza usługi lub dobra nietrwałe, które nie wchodzi w skład produktu końcowego jednostki (np. drobne narzędzia);
- wpływa na koszty bieżące samej jednostki, tj. nie tworzy kapitału trwałego.

Działalność pomocnicza nie stanowi głównego celu działalności gospodarczej przedsiębiorstwa, ale podejmowana jest wyłącznie w celu umożliwienia lub wspierania jego przeważającej i drugorzędnej działalności. Typowymi działalnościami pomocniczymi w przypadku jednostki produkcyjnej są np.: rachunkowość, zarządzanie personelem, badania konsumenckie, działalność transportowa, magazynowanie, itp.

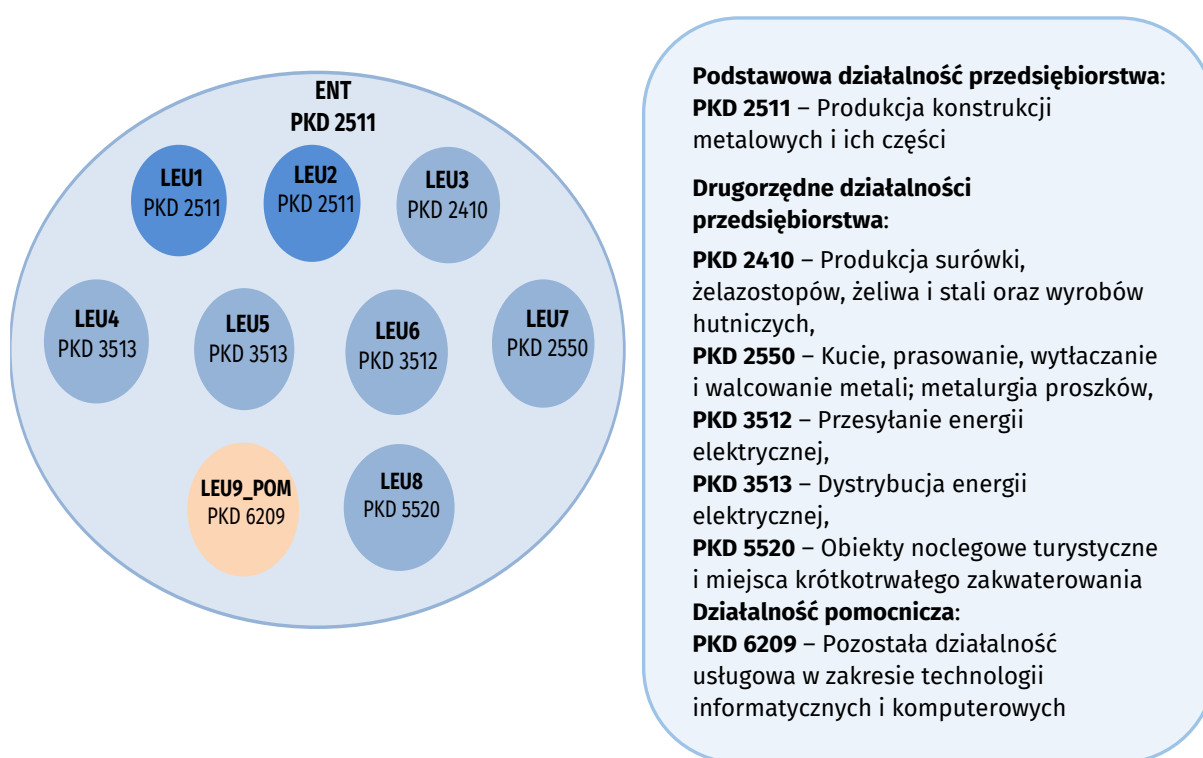
W przedsiębiorstwach składających się z dwóch i więcej jednostek prawnych, działalność pomocnicza może być prowadzona przez odrębną jednostkę prawną (tzw. jednostkę pomocniczą), która działa na rzecz innych jednostek prawnych należących do tego samego przedsiębiorstwa. Zgodnie z zasadami operacyjnymi opracowanymi przez Grupę Zadaniową ds. jednostek statystycznych, działalność pomocnicza powinna być skonsolidowana z pozostałymi działalnościami przedsiębiorstwa, co w praktyce oznacza, że np. przychody jednostki pomocniczej powinny być traktowane jako koszt dla przedsiębiorstwa i nie powinny być uwzględniane w jego przychodach. Jednostki pomocnicze identyfikowane są na etapie profilowania przedsiębiorstw. Do tego celu wykorzystywana jest lista działalności pomocniczych, opracowana przez Eurostat na podstawie klasyfikacji NACE.

Przykładową strukturę przedsiębiorstwa składającego się z dwóch i więcej jednostek prawnych przedstawiono na schemacie 1. W prezentowanym przykładzie uwzględniono podstawową działalność przedsiębiorstwa – PKD 2511 (realizowaną przez dwie jednostki prawne), 5 działalności drugorzędnych (realizowanych przez 6 jednostek prawnych) oraz działalność pomocniczą – PKD 6209 (realizowaną przez jedną jednostkę – tzw. pomocniczą).

---

¹ Profilowanie to metoda analizy struktury grupy przedsiębiorstw, zarówno na poziomie krajowym jak i międzynarodowym, pod kątem prawnym, operacyjnym i rachunkowym, w celu ustalenia jednostek statystycznych w obrębie danej grupy oraz ich powiązań. W procesie profilowania, dla jednostek statystycznych określone są trzy podstawowe zmienne: kod działalności PKD, liczba osób pracujących i obrót.

Schemat 1. Przykład przedsiębiorstwa o złożonej strukturze prawnej i organizacyjnej

Ustalenie struktury przedsiębiorstw pod kątem liczebności jednostek prawnych wchodzących w ich skład oraz rodzajów działalności PKD realizowanych przez te jednostki prawne jest punktem wyjścia do wyodrębnienia w nich jednostek rodzaju działalności.

Zgodnie z Rozporządzeniem 696/93 **jednostka rodzaju działalności** grupuje wewnątrz danego przedsiębiorstwa wszystkie części, które uczestniczą w realizacji danej działalności na poziomie 4-cyfrowym klasyfikacji NACE i odpowiada jednemu lub więcej pododdziałom operacyjnym przedsiębiorstwa. System informacyjny przedsiębiorstwa musi umożliwiać określenie lub obliczenie dla każdej jednostki JRD co najmniej wartości produkcji i zużycia pośredniego, kosztów zatrudnienia, nadwyżki operacyjnej, a także zatrudnienia i wielkości inwestycji brutto.

Definicja jednostki rodzaju działalności, obowiązująca w Rozporządzeniu 696/93, jest dość restrykcyjna, gdyż zakłada wyodrębnienie wszystkich działalności realizowanych przez przedsiębiorstwo i wyliczenie dla nich wymaganych zmiennych krótkookresowych. Stąd też, w celu ułatwienia wdrożenia JRD, Grupa Zadaniowa ds. jednostek statystycznych w 2015 r. opracowała zasady operacyjne, które wymagają zidentyfikowania jedynie istotnych drugorzędnych działalności przedsiębiorstwa, które następnie wykorzystane są do wyznaczenia jednostek rodzaju działalności.

Zasady operacyjne do wyznaczania jednostek rodzaju działalności w przedsiębiorstwach

(1) Zasada operacyjna: **Progi**

W praktyce wyznaczenie JRD można ograniczyć do przedsiębiorstw, które ze względu na swoją wielkość (np. wartość produkcji) mają:

(i) istotny wpływ na dane zagregowane (tj. krajowe) na poziomie działalności NACE Rev.2,

oraz

(ii) na poziomie danego przedsiębiorstwa, przynajmniej jedna drugorzędna działalność stanowi:

- więcej niż 30% jego całkowitej produkcji na poziomie 4-cyfrowym klasyfikacji NACE,

lub

- więcej niż 20% jego całkowitej produkcji na poziomie 2-cyfrowym klasyfikacji NACE.

(2) Zasada operacyjna: **Pozostałe JRD**

W przypadku przedsiębiorstw, które nie spełniają zasady operacyjnej (1), przyjmuje się, że JRD równe jest przedsiębiorstwu (ENT $\equiv$ 1 JRD)

(3) Zasada operacyjna: **Szacunki**

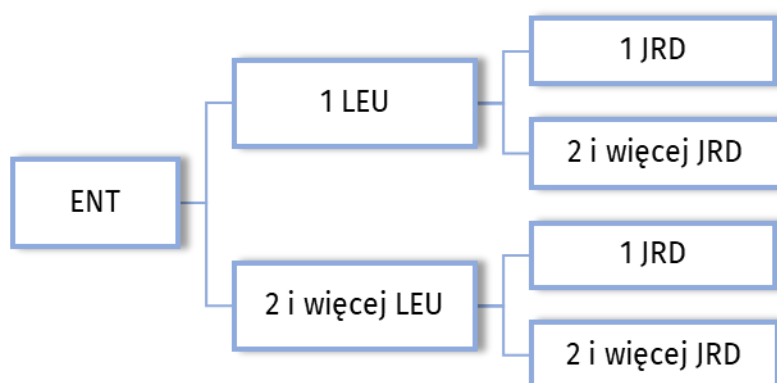
W przypadku gdy nie wszystkie wskaźniki ekonomiczne są dostępne od respondentów, mogą być oszacowane przez krajowy urząd statystyczny.

Biorąc pod uwagę powyższe zasady operacyjne należy podkreślić, że w praktyce wyznaczenie więcej niż jednej jednostki rodzaju działalności ogranicza się do przedsiębiorstw, które uznawane są za istotne na poziomie krajowym oraz których drugorzędne działalności są na tyle istotne, że nie wyznaczenie JRD miałoby negatywny wpływ na dokładność prezentowanych wyników. Zasada operacyjna (1) pozostawia krajowym urzędem statystycznym decyzję co do skali wyznaczania JRD w poszczególnych przedsiębiorstwach. Dopuszczalne jest wyznaczenie dwóch i więcej JRD w przedsiębiorstwie, nawet jeżeli drugorzędna działalność przedsiębiorstwa nie przekracza wskazanych progów (odpowiednio 20% lub 30%). Przykładem może być sytuacja, kiedy jedna z drugorzędnych działalności jest nieistotna w przedsiębiorstwie (tj. stanowi mniej niż 20% lub 30% odpowiednio na poziomie 2- lub 4-cyfrowym NACE), ale jednocześnie działalność ta jest istotna na poziomie krajowym, np. jeśli przedsiębiorstwo jest jedynym krajowym producentem w zakresie danej działalności.

3. Wyznaczanie jednostki rodzaju działalności

Punktem wyjścia do wyznaczenia JRD dla potrzeb europejskiej statystyki krótkookresowej jest wyodrębnienie przedsiębiorstw. Zgodnie z wymogami Rozporządzenia 696/93 przedsiębiorstwo może być pojedynczą jednostką prawną (ENT $\equiv$ 1 LEU) lub może składać z 2 i więcej jednostek prawnych (ENT $\equiv$ 2 i więcej LEU). W praktyce, w przypadku obu wariantów możliwe jest wyodrębnienie w przedsiębiorstwie jednej i więcej JRD, co przedstawia poniższy schemat.

Schemat 2. Wyznaczenie JRD w zależności od struktury przedsiębiorstwa

Jak wcześniej wspomniano, największą populację podmiotów gospodarczych stanowią przedsiębiorstwa równe jednej jednostce prawnej. Przyjmuje się, że przedsiębiorstwa te składają się również z jednej jednostki rodzaju działalności (ENT $\equiv$ 1 LEU $\equiv$ 1 JRD). Wyodrębnienie w tych przedsiębiorstwach dwóch i więcej JRD (ENT $\equiv$ 1 LEU $\equiv$ 2 i więcej JRD) jest uzasadnione wyłącznie w przypadku, gdy drugorzędna działalność tego przedsiębiorstwa jest istotna na poziomie krajowym.

Drugą grupę podmiotów stanowią przedsiębiorstwa składające się z dwóch i więcej jednostek prawnych (ENT $\equiv$ 2 i więcej LEU). Przedsiębiorstwa te zwykle mają złożoną strukturę działalności (im więcej jednostek prawnych należy do przedsiębiorstwa, tym bardziej złożona może być jego struktura), a ich działalności drugorzędne mogą być na tyle istotne, że dla potrzeb statystycznych konieczne jest wyodrębnienie tych działalności jako JRD oraz wyliczenie dla nich odpowiednich zmiennych krótkookresowych. W przypadku tych przedsiębiorstw, wyodrębnione JRD mogą składać się z dwóch i więcej jednostek prawnych (1 JRD $\equiv$ 2 i więcej LEU).

3.1. Założenia do identyfikacji jednostki rodzaju działalności w przedsiębiorstwach

Założenia do identyfikacji jednostek rodzaju działalności dostosowane zostały do specyfiki krajowych badań krótkookresowych oraz struktury działalności polskich przedsiębiorstw.

W celu wyznaczenia istotnych działalności przedsiębiorstw oraz wykorzystania ich do wyodrębnienia jednostek rodzaju działalności, w założeniach przyjęte zostały dwa progi – **20%** i **3%** – odnoszące się do dwóch zmiennych:

- **przychody ze sprzedaży (PCH),**
- **pracujący (PRAC).**

Ustalone progi dotyczą udziału PCH i PRAC wyliczonego dla poszczególnych rodzajów działalności przedsiębiorstwa na poziomie 4-cyfrowym PKD, przy czym progi te mają odmienne zastosowanie, tj.:

- **próg 20%** – służy do identyfikacji istotnych rodzajów działalności PKD na poziomie przedsiębiorstwa,
- **próg 3%** – służy do identyfikacji rodzajów działalności PKD istotnych na poziomie danych zagregowanych ogólnopolskich.

Zmienna PCH jest zmienną wiodącą, natomiast zmienna PRAC jest wykorzystywana w drugiej kolejności, w przypadku rodzajów działalności PKD, dla których zmienna PCH nie spełnia założonego progu.

Próg 3% wykorzystywany jest warunkowo w przypadku rodzajów działalności PKD, które nie spełniają kryterium istotności 20% na poziomie przedsiębiorstwa. Dotyczy to sytuacji, gdy drugorzędna działalność przedsiębiorstwa nie jest istotna w przedsiębiorstwie, ale jednocześnie jest istotna na poziomie krajowym (przedsiębiorstwo jest istotnym podmiotem w kraju w zakresie danej działalności, dlatego działalność ta powinna być wyodrębniona jako JRD).

Do wyliczenia udziału poszczególnych rodzajów działalności PKD przedsiębiorstwa stosuje się poniższe wzory:

- Udział przychodów ze sprzedaży (PCH_PKD_{ENT}) oraz pracujących ($PRAC\_PKD_{ENT}$) danej działalności PKD **na poziomie przedsiębiorstwa** (PCH_ENT , $PRAC\_ENT$) $\Rightarrow$ **zastosowanie progu 20%**

$$PCH\_PKD_{ENT}/PCH\_ENT = \frac{\Sigma PCH\_PKD_{ENT}}{\Sigma PCH\_ENT}$$

$$PRAC\_PKD_{ENT}/PRAC\_ENT = \frac{\Sigma PRAC\_PKD_{ENT}}{\Sigma PRAC\_ENT}$$

gdzie:

ΣPCH_PKD_{ENT} – suma przychodów ze sprzedaży jednostek prawnych należących do danego przedsiębiorstwa i zaklasyfikowanych do danego rodzaju działalności PKD (z wyłączeniem jednostek pomocniczych)

$\Sigma PRAC\_PKD_{ENT}$ – suma pracujących w jednostkach prawnych należących do danego przedsiębiorstwa i zaklasyfikowanych do danego rodzaju działalności PKD (z wyłączeniem jednostek pomocniczych)

ΣPCH_ENT – suma przychodów ze sprzedaży jednostek prawnych należących do przedsiębiorstwa (z wyłączeniem przychodów jednostek pomocniczych, które traktowane są jako koszt i podlegają konsolidacji)

$\Sigma PRAC\_ENT$ – suma pracujących w jednostkach prawnych należących do przedsiębiorstwa (łącznie z jednostkami pomocniczymi)

- Udział przychodów ze sprzedaży (PCH_PKD_{ENT}) oraz pracujących ($PRAC\_PKD_{ENT}$) dla danego rodzaju działalności PKD **na poziomie agregatów ogólnopolskich** (PCH_PKD_{PL} , $PRAC\_PKD_{PL}$) $\Rightarrow$ **zastosowanie progu 3%**

$$PCH\_PKD_{ENT}/PCH\_PKD_{PL} = \frac{\Sigma PCH\_PKD_{ENT}}{\Sigma PCH\_PKD_{PL}}$$

$$PRAC\_PKD_{ENT}/PRAC\_PKD_{PL} = \frac{\Sigma PRAC\_PKD_{ENT}}{\Sigma PRAC\_PKD_{PL}}$$

gdzie:

ΣPCH_PKD_{PL} – suma przychodów ze sprzedaży dla danego rodzaju działalności PKD na poziomie ogólnopolskim (dane dla pełnej zbiorowości podmiotów)

$\Sigma PRAC\_PKD_{PL}$ – suma pracujących dla danego rodzaju działalności PKD na poziomie ogólnopolskim (dane dla pełnej zbiorowości podmiotów)

Przy ustalaniu istotnych rodzajów działalności przedsiębiorstwa, jako pierwszy stosowany jest **próg 20%** i sprawdzany jest udział przychodów ze sprzedaży dla danego rodzaju działalności PKD **na poziomie przedsiębiorstwa** (PCH_PKD_{ENT}/PCH_ENT), a następnie udział pracujących ($PRAC\_PKD_{ENT}/PRAC\_ENT$).

W kolejnych krokach stosowany jest **próg 3%** i weryfikowany jest udział przychodów ze sprzedaży dla danego rodzaju działalności PKD **na poziomie agregatu ogólnopolskiego** ($PCH\_PKD_{ENT}/PCH\_PKD_{PL}$), a następnie udział pracujących ($PRAC\_PKD_{ENT}/PRAC\_PKD_{PL}$).

Zidentyfikowany w przedsiębiorstwie rodzaj działalności PKD o najwyższym udziale przychodów ze sprzedaży (PCH_PKD_{ENT}/PCH_ENT) traktowany jest jako **podstawowa działalność przedsiębiorstwa** i oznaczany jest jako **JRD1**. Pozostałe rodzaje działalności przedsiębiorstwa, jeśli spełniają ustalone kryterium istotności pod względem przychodów ze sprzedaży i/lub pracujących, traktowane są jako **drugorzędne istotne rodzaje działalności przedsiębiorstwa** i oznaczane są jako JRDn (gdzie $n \geq 2$).

W założeniach przyjęto, że jednostki prawne prowadzące działalność pomocniczą (POM) przypisywane są do podstawowej działalności przedsiębiorstwa (JRD1), natomiast jednostki prawne prowadzące działalność PKD nieistotną dla przedsiębiorstwa przypisywane są do podstawowej działalności przedsiębiorstwa (JRD1) lub do drugorzędnej istotnej działalności przedsiębiorstwa (JRDn).

3.2. Wyznaczenie jednostki rodzaju działalności na podstawie przyjętych założeń

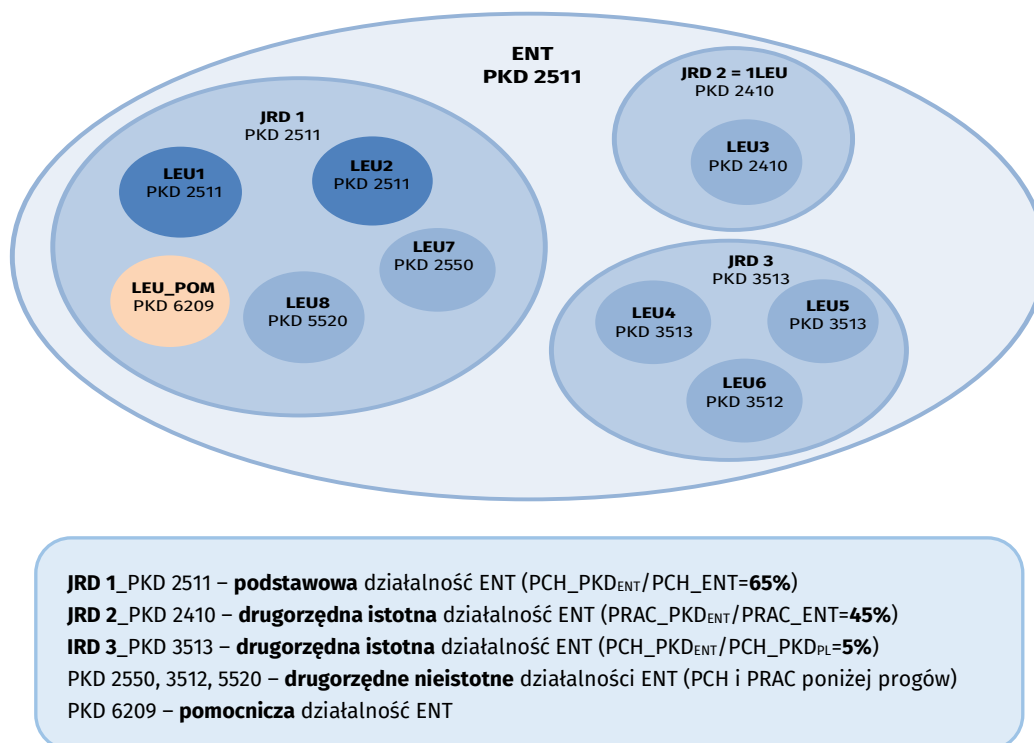
W celu zobrazowania metody wyznaczania jednostek rodzaju działalności na podstawie założeń opisanych w pkt. 3.1., w niniejszym punkcie posłużono się fikcyjnym przykładem przedsiębiorstwa o dość złożonej strukturze organizacyjnej i prawnej, składającego się z 9 jednostek prawnych, których rodzaje działalności PKD zostały zaklasyfikowane jako działalność podstawowa, drugorzędna oraz pomocnicza.

Podstawowym rodzajem działalności prezentowanego przedsiębiorstwa jest *Produkcja konstrukcji metalowych i ich części* – **PKD 2511**, której udział w przychodach ze sprzedaży w przedsiębiorstwa jest najwyższy i wynosi 65% ($PCH\_PKD_{ENT}/PCH\_ENT = 65\%$). Działalność ta została oznaczona jako **JRD1**.

Drugorzędnymi istotnymi działalnościami przedsiębiorstwa są: *Produkcja surówki, żelazostopów, żeliwa i stali oraz wyrobów hutniczych* – **PKD 2410** oraz *Dystrybucja energii elektrycznej* – **PKD 3513**. Działalność PKD 2410 jest istotna pod względem liczby pracujących na poziomie przedsiębiorstwa ($PRAC\_PKD_{ENT}/PRAC\_ENT=45\%$) i oznaczona została jako **JRD2**. Z kolei działalność PKD 3513 nie spełnia kryterium istotności na poziomie przedsiębiorstwa, jednakże udział jej przychodów ze sprzedaży jest istotny na poziomie agregatu ogólnopolskiego ($PCH\_PKD_{ENT}/PCH\_PKD_{PL}=5\%$) i dlatego oznaczona została jako **JRD3**.

Nieistotna działalność drugorzędna PKD 3512 – *Przesyłanie energii elektrycznej*, ze względu na spójność na poziomie 2-cyfrowym PKD, przypisana została do jednostki **JRD3** z PKD 3513. Natomiast pozostałe dwie działalności nieistotne – *Kucie, prasowanie, wylaczanie i walcowanie metali; metalurgia proszków* (**PKD 2550**) i *Obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania* (**PKD 5520**) oraz działalność pomocnicza – *Pozostała działalność usługowa w zakresie technologii informatycznych i komputerowych* (**PKD 6209**), przypisane zostały do podstawowej działalności przedsiębiorstwa – **JRD1** (**PKD 2511**).

Schemat 3. Wyznaczenie JRD w przedsiębiorstwie o złożonej strukturze prawnej i organizacyjnej

4. Europejska i krajowa statystyka krótkookresowa w kontekście stosowanej jednostki statystycznej

Europejska statystyka krótkookresowa różni się od krajowej statystyki pod względem wymogów dotyczących stosowanej jednostki statystycznej.

W krótkookresowej statystyce krajowej obowiązującą jednostką statystyczną jest jednostka prawna, według której są zbierane i opracowywane dane, natomiast w krótkookresowej statystyce europejskiej wymagana jednostką statystyczną jest jednostka rodzaju działalności

Populacja przedsiębiorstw składających się z 2 i więcej jednostek prawnych wprawdzie nie jest znacząca pod względem liczebności (stanowi ok. 1%), jednakże pod względem przychodów ze sprzedaży jej udział waha się w granicach 50-60%. To właśnie ta populacja jednostek może mieć wpływ na wystąpienie różnic w danych opracowywanych na potrzeby krajowe i europejskie. Różnice te mogą wynikać z metodologii wyznaczania jednostek rodzaju działalności opisanej w punkcie 3.1. oraz z faktu, iż w statystyce krajowej dane agregowane są według przeważającego rodzaju działalności jednostki prawnej (PKD_LEU), natomiast dla potrzeb statystyki europejskiej – według PKD jednostek rodzaju działalności (PKD_JRD). Przykład przedsiębiorstwa zaprezentowany w punkcie 3.2. pokazuje, że dane raportowane przez jednostki prawne prowadzące działalność nieistotną dla przedsiębiorstwa dla potrzeb statystyki europejskiej dodawane są do jednostek prawnych o innej działalności PKD. Ponadto, nieznaczny wpływ na różnice w danych wynikowych (szczególnie w zakresie działalności usługowych) mogą mieć również jednostki prawne prowadzące działalność pomocniczą w przedsiębiorstwie. W statystyce krajowej przychody ze sprzedaży raportowane przez te jednostki uwzględniane są w obrocie oraz w produkcji, natomiast dla potrzeb europejskiej statystyki przychody tych jednostek są konsolidowane (tzn. są traktowane jako koszt dla przedsiębiorstwa) i w konsekwencji wartości obrotu i produkcji wykazywane w wybranych działalnościach usługowych mogą być niższe w statystyce europejskiej w porównaniu ze statystyką krajową.

W przypadku zmiennych Ceny producenta, które opracowywane są na podstawie wskaźników cen reprezentantów wyrobów i usług (w przemyśle i usługach) oraz Ceny robót budowlano-montażowych wykonywanych na obiektach (w budownictwie), różnica między statystyką europejską a statystyką krajową występuje jedynie na etapie zastosowania wag w celu wyliczenia wskaźników cen na wyższych poziomach agregacji klasyfikacji PKD lub PKWiU (w przypadku cen producenta w budownictwie). Dla potrzeb europejskiej statystyki krótkookresowej system wag przy opracowaniu wskaźników cen producenta oparty jest na wagach (miesięcznych lub rocznych) wyliczonych według jednostki rodzaju działalności, natomiast w statystyce krajowej stosowany jest system wag wyliczonych według przeważającej działalności jednostek prawnych.